

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут»

Лабораторна робота №1
з дисципліни «Основи проєктування трансляторів»
«РОЗРОБКА ЛЕКСИЧНОГО АНАЛІЗАТОРА»

Виконав студент групи: КВ-33

ПІБ: Поляков Єгор Олегович

Варіант: 12

Перевірив:

Київ 2026

Постановка задачі

1. Розробити програму лексичного аналізатора (ЛА) для підмножини мови програмування SIGNAL.
2. Лексичний аналізатор має забезпечувати наступні дії:
 - видалення (пропускання) пробільних символів: пробіл (код ASCII 32), повернення каретки (код ASCII 13); перехід на новий рядок (код ASCII 10), горизонтальна та вертикальна табуляція (коди ASCII 9 та 11), перехід на нову сторінку (код ASCII 12);
 - згортання ключових слів;
 - згортання багато-символьних роздільників (якщо передбачаються граматикою варіанту);
 - згортання констант із занесенням до таблиці значення та типу константи (якщо передбачаються граматикою варіанту);
 - згортання ідентифікаторів;
 - видалення коментарів, заданих у вигляді (*<текст коментаря>*);
 - формування рядка лексем зінформацією про позиції лексем;
 - заповнення таблиць ідентифікаторів та констант інформацією, отриманою під час згортки лексем;
 - виведення повідомлень про помилки.

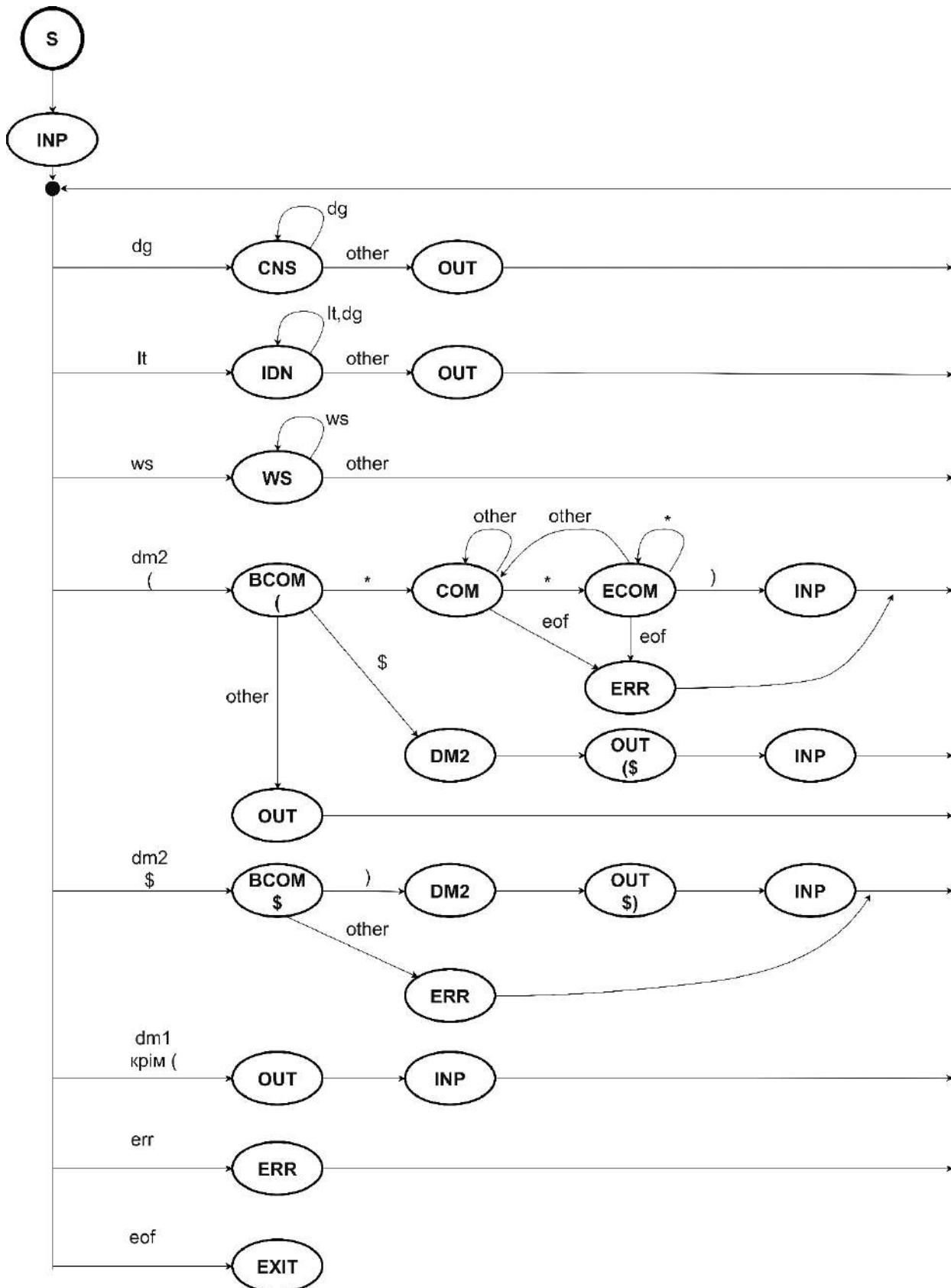
Робота зроблена за варіантом **12**.

Граматика за варіантом:

Варіант 12

```
1.   <signal-program> --> <program>
2.   <program> --> PROCEDURE <procedure-identifier>
                  <parameters-list> ; <block> ;
3.   <block> --> <declarations> BEGIN <statements-list>
                  END
4.   <declarations> --> <label-declarations>
5.   <label-declarations> --> LABEL <unsigned-integer>
                  <labels-list>; |
                  <empty>
6.   <labels-list> --> , <unsigned-integer> <labels-list>
                  |
                  <empty>
7.   <parameters-list> --> ( <variable-identifier>
                  <identifiers-list> ) |
                  <empty>
8.   <identifiers-list> --> , <variable-identifier>
                  <identifiers-list> |
                  <empty>
9.   <statements-list> --> <statement> <statements-list>
                  |
                  <empty>
10.  <statement> --> <unsigned-integer> : <statement> |
                  GOTO <unsigned-integer> ; |
                  RETURN ; |
                  ;
                  ($ <assembly-insert-file-identifier> $)
11.  <variable-identifier> --> <identifier>
12.  <procedure-identifier> --> <identifier>
13.  <assembly-insert-file-identifier> --> <identifier>
14.  <identifier> --> <letter><string>
15.  <string> --> <letter><string> |
                  <digit><string> |
                  <empty>
16.  <unsigned-integer> --> <digit><digits-string>
17.  <digits-string> --> <digit><digits-string> |
                  <empty>
18.  <digit> --> 0 | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9
19.  <letter> --> A | B | C | D | ... | Z
```

Граф автомата:

Контрольні приклади:

1. True-test:

Вхідна програма:	Рядок лексем:																																																																																																																																																																																								
<pre> PROCEDURE TRUETEST(A, B, C); BEGIN (* Коментар: (***) \$) D: ; : (*, \$ *) LABEL 1, 100, 999; (100); (* Це параметри в дужках *) (\$ ASM START \$) 10: 20: 30: ; (* Мітки та роздільники *) GOTO 100; RETURN; END; </pre>	<p>Result Lexem List:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left; width: 10%;">Row</th> <th style="text-align: left; width: 10%;">Col</th> <th style="text-align: left; width: 10%;">Code</th> <th style="text-align: left; width: 80%;">Lexem</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td>1</td><td>401</td><td>PROCEDURE</td></tr> <tr><td>1</td><td>11</td><td>1001</td><td>TRUETEST</td></tr> <tr><td>1</td><td>19</td><td>40</td><td>(</td></tr> <tr><td>1</td><td>20</td><td>1002</td><td>A</td></tr> <tr><td>1</td><td>21</td><td>44</td><td>,</td></tr> <tr><td>1</td><td>23</td><td>1003</td><td>B</td></tr> <tr><td>1</td><td>24</td><td>44</td><td>,</td></tr> <tr><td>1</td><td>26</td><td>1004</td><td>C</td></tr> <tr><td>1</td><td>27</td><td>41</td><td>)</td></tr> <tr><td>1</td><td>28</td><td>59</td><td>;</td></tr> <tr><td>2</td><td>1</td><td>402</td><td>BEGIN</td></tr> <tr><td>4</td><td>12</td><td>302</td><td>\$)</td></tr> <tr><td>5</td><td>1</td><td>1005</td><td>D</td></tr> <tr><td>5</td><td>2</td><td>58</td><td>:</td></tr> <tr><td>5</td><td>4</td><td>59</td><td>;</td></tr> <tr><td>5</td><td>6</td><td>58</td><td>:</td></tr> <tr><td>7</td><td>5</td><td>404</td><td>LABEL</td></tr> <tr><td>7</td><td>11</td><td>501</td><td>1</td></tr> <tr><td>7</td><td>12</td><td>44</td><td>,</td></tr> <tr><td>7</td><td>14</td><td>502</td><td>100</td></tr> <tr><td>7</td><td>17</td><td>44</td><td>,</td></tr> <tr><td>7</td><td>19</td><td>503</td><td>999</td></tr> <tr><td>7</td><td>22</td><td>59</td><td>;</td></tr> <tr><td>9</td><td>5</td><td>40</td><td>(</td></tr> <tr><td>9</td><td>6</td><td>502</td><td>100</td></tr> <tr><td>9</td><td>9</td><td>41</td><td>)</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>59</td><td>;</td></tr> <tr><td>11</td><td>5</td><td>301</td><td>(\$</td></tr> <tr><td>11</td><td>8</td><td>1006</td><td>ASM</td></tr> <tr><td>11</td><td>12</td><td>1007</td><td>START</td></tr> <tr><td>11</td><td>18</td><td>302</td><td>\$)</td></tr> <tr><td>13</td><td>2</td><td>504</td><td>10</td></tr> <tr><td>13</td><td>4</td><td>58</td><td>:</td></tr> <tr><td>13</td><td>6</td><td>505</td><td>20</td></tr> <tr><td>13</td><td>8</td><td>58</td><td>:</td></tr> <tr><td>13</td><td>10</td><td>506</td><td>30</td></tr> <tr><td>13</td><td>12</td><td>58</td><td>:</td></tr> <tr><td>13</td><td>14</td><td>59</td><td>;</td></tr> <tr><td>15</td><td>1</td><td>405</td><td>GOTO</td></tr> <tr><td>15</td><td>6</td><td>502</td><td>100</td></tr> <tr><td>15</td><td>9</td><td>59</td><td>;</td></tr> <tr><td>16</td><td>1</td><td>406</td><td>RETURN</td></tr> <tr><td>16</td><td>7</td><td>59</td><td>;</td></tr> <tr><td>17</td><td>1</td><td>403</td><td>END</td></tr> <tr><td>17</td><td>4</td><td>59</td><td>;</td></tr> </tbody> </table>	Row	Col	Code	Lexem	1	1	401	PROCEDURE	1	11	1001	TRUETEST	1	19	40	(1	20	1002	A	1	21	44	,	1	23	1003	B	1	24	44	,	1	26	1004	C	1	27	41)	1	28	59	;	2	1	402	BEGIN	4	12	302	\$)	5	1	1005	D	5	2	58	:	5	4	59	;	5	6	58	:	7	5	404	LABEL	7	11	501	1	7	12	44	,	7	14	502	100	7	17	44	,	7	19	503	999	7	22	59	;	9	5	40	(9	6	502	100	9	9	41)	9	10	59	;	11	5	301	(\$	11	8	1006	ASM	11	12	1007	START	11	18	302	\$)	13	2	504	10	13	4	58	:	13	6	505	20	13	8	58	:	13	10	506	30	13	12	58	:	13	14	59	;	15	1	405	GOTO	15	6	502	100	15	9	59	;	16	1	406	RETURN	16	7	59	;	17	1	403	END	17	4	59	;
Row	Col	Code	Lexem																																																																																																																																																																																						
1	1	401	PROCEDURE																																																																																																																																																																																						
1	11	1001	TRUETEST																																																																																																																																																																																						
1	19	40	(
1	20	1002	A																																																																																																																																																																																						
1	21	44	,																																																																																																																																																																																						
1	23	1003	B																																																																																																																																																																																						
1	24	44	,																																																																																																																																																																																						
1	26	1004	C																																																																																																																																																																																						
1	27	41)																																																																																																																																																																																						
1	28	59	;																																																																																																																																																																																						
2	1	402	BEGIN																																																																																																																																																																																						
4	12	302	\$)																																																																																																																																																																																						
5	1	1005	D																																																																																																																																																																																						
5	2	58	:																																																																																																																																																																																						
5	4	59	;																																																																																																																																																																																						
5	6	58	:																																																																																																																																																																																						
7	5	404	LABEL																																																																																																																																																																																						
7	11	501	1																																																																																																																																																																																						
7	12	44	,																																																																																																																																																																																						
7	14	502	100																																																																																																																																																																																						
7	17	44	,																																																																																																																																																																																						
7	19	503	999																																																																																																																																																																																						
7	22	59	;																																																																																																																																																																																						
9	5	40	(
9	6	502	100																																																																																																																																																																																						
9	9	41)																																																																																																																																																																																						
9	10	59	;																																																																																																																																																																																						
11	5	301	(\$																																																																																																																																																																																						
11	8	1006	ASM																																																																																																																																																																																						
11	12	1007	START																																																																																																																																																																																						
11	18	302	\$)																																																																																																																																																																																						
13	2	504	10																																																																																																																																																																																						
13	4	58	:																																																																																																																																																																																						
13	6	505	20																																																																																																																																																																																						
13	8	58	:																																																																																																																																																																																						
13	10	506	30																																																																																																																																																																																						
13	12	58	:																																																																																																																																																																																						
13	14	59	;																																																																																																																																																																																						
15	1	405	GOTO																																																																																																																																																																																						
15	6	502	100																																																																																																																																																																																						
15	9	59	;																																																																																																																																																																																						
16	1	406	RETURN																																																																																																																																																																																						
16	7	59	;																																																																																																																																																																																						
17	1	403	END																																																																																																																																																																																						
17	4	59	;																																																																																																																																																																																						

	Identifiers:
	Code Lexem Type
	1001 TRUETEST -
	1002 A -
	1003 B -
	1004 C -
	1005 D -
	1006 ASM -
	1007 START -
	Constants:
	Code Lexem Type
	501 1 unsigned-integer
	502 100 unsigned-integer
	503 999 unsigned-integer
	504 10 unsigned-integer
	505 20 unsigned-integer
	506 30 unsigned-integer

2. False-тести:

- Тест для перевірки недопустимих операторів:

Вхідна програма:

```

PROCEDURE FALSE;
BEGIN
(* Недопустимі оператори та знаки *)
A = B + C - D * E / F;

(* Спеціальні символи та пунктуація *)
VAL ? & # @ ! ~ ^;

(* Неправильні шляхи або системні знаки *)
PATH \FILE [ ] { } <> .

(* символ долара($ $)*)
$ 
END;
```

Рядок лексем:

Lexer: Error (4,7) Illegal symbol '='
Lexer: Error (4,11) Illegal symbol '+'
Lexer: Error (4,15) Illegal symbol '-'
Lexer: Error (4,19) Illegal symbol '*'
Lexer: Error (4,23) Illegal symbol '/'
Lexer: Error (7,13) Illegal symbol '?'
Lexer: Error (7,15) Illegal symbol '&'
Lexer: Error (7,17) Illegal symbol '#'
Lexer: Error (7,19) Illegal symbol '@'
Lexer: Error (7,21) Illegal symbol '!!'
Lexer: Error (7,23) Illegal symbol '~'
Lexer: Error (7,25) Illegal symbol '^'
Lexer: Error (10,6) Illegal symbol '\'
Lexer: Error (10,13) Illegal symbol '['
Lexer: Error (10,15) Illegal symbol ']'
Lexer: Error (10,17) Illegal symbol '{'
Lexer: Error (10,19) Illegal symbol '}'
Lexer: Error (10,21) Illegal symbol '<'
Lexer: Error (10,23) Illegal symbol '>'
Lexer: Error (10,25) Illegal symbol '.'
Lexer: Error (13,1) Illegal symbol '\$'
Result Lexem List:

Row	Col	Code	Lexem
-----	-----	------	-------

1	1	401	PROCEDURE
1	11	1001	FALSE
1	16	59	;
2	1	402	BEGIN
4	5	1002	A
4	9	1003	B

4	13	1004	C
4	17	1005	D
4	21	1006	E
4	25	1007	F
4	26	59	;
7	9	1008	VAL
7	26	59	;
10	1	1009	PATH
10	8	1010	FILE
14	1	403	END
14	4	59	;

Identifiers:

Code	Lexem	Type
1001	FALSE	-
1002	A	-
1003	B	-
1004	C	-
1005	D	-
1006	E	-
1007	F	-
1008	VAL	-
1009	PATH	-
1010	FILE	-

Constants:

Code	Lexem	Type
------	-------	------

- Тест для перевірки всіх можливих варіацій коментаря:

Вхідна програма:

```

PROCEDURE COMMENT_TRAP;
BEGIN
(* Закриття коментаря без відкриття: *)
*)
(* ***/
(''3 *)
LABEL 500;
(* 2. Comment not closed:
GOTO 500;
RETURN;

(* *)
END;

```

Рядок лексем:

Lexer: Error (1,18) Illegal symbol ''
Lexer: Error (4,1) Illegal symbol '*'
Lexer: Error (10,5) Comment not closed '('
Result Lexem List:
Row Col Code Lexem

1	1	401	PROCEDURE
1	11	1001	COMMENT
1	19	1002	TRAP
1	23	59	;
2	1	402	BEGIN
4	2	41)
8	5	404	LABEL
8	11	501	500
8	14	59	;

Identifiers:

Code	Lexem	Type
1001	COMMENT	-
1002	TRAP	-

Constants:

Code	Lexem	Type
501	500	unsigned-integer

- Тест для додаткової перевірки:

Вхідна програма:

```

PROCEDURE COMMENTS;
BEGIN
(* Це звичайний коментар *)
(* Це багаторядковий
коментар *)
(*****) (* Багато зірочок *)
(*(* Фейкова вкладеність *)
(* Дужка всередині ( і ще одна ) *)
(* ; : , $ *);$$ (* Роздільники всередині *)

LABEL 10;

(* Коментар, що закінчується дивно ***)
GOTO 10;
END;

```

Рядок лексем:

Lexer: Error (9,19) Illegal symbol '\$'
 Lexer: Error (9,20) Illegal symbol '\$'

Result Lexem List:

Row	Col	Code	Lexem
1	1	401	PROCEDURE
1	11	1001	COMMENTS
1	19	59	;
2	1	402	BEGIN
9	18	59	;
11	5	404	LABEL
11	11	501	10
11	13	59	;
14	5	405	GOTO
14	10	501	10
14	12	59	;
15	1	403	END
15	4	59	;

Identifiers:

Code	Lexem	Type
1001	COMMENTS	-

Constants:

Code	Lexem	Type
501	10	unsigned-integer

- Тест для додаткової перевірки:

Вхідна програма:

```

PROCEDURE STICKY(A,B,C);
BEGIN
LABEL 1,2,300;
1:2:300:;;
($ASM$);
GOTO 1;
RETURN;
END.

```

Рядок лексем:

Lexer: Error (8,4) Illegal symbol '!'

Result Lexem List:

Row	Col	Code	Lexem
1	1	401	PROCEDURE
1	11	1001	STICKY
1	17	40	(
1	18	1002	A
1	19	44	,
1	20	1003	B
1	21	44	,
1	22	1004	C
1	23	41)
1	24	59	;
2	1	402	BEGIN
3	1	404	LABEL
3	7	501	1
3	8	44	,
3	9	502	2
3	10	44	,
3	11	503	300
3	14	59	;

4	1	501	1
4	2	58	:
4	3	502	2
4	4	58	:
4	5	503	300
4	8	58	:
4	9	59	;
5	1	301	(\$
5	3	1005	ASM
5	6	302	\$)
5	8	59	;
6	1	405	GOTO
6	6	501	1
6	7	59	;
7	1	406	RETURN
7	7	59	;
8	1	403	END

Identifiers:

Code	Lexem	Type
1001	STICKY	-
1002	A	-
1003	B	-
1004	C	-
1005	ASM	-

Constants:

Code	Lexem	Type
501	1	unsigned-integer
502	2	unsigned-integer
503	300	unsigned-integer